

Grundlag, hvorpaa Valgene under den nu gjældende Ordning hviler, nemlig, at den større Halvdel af Medlemmerne vælges af de Høistbestedede i Kommunen, efter vor Mening aldeles rigtig, og vi tør ikke gaa ind paa, at der indrømmes de Mindstbestedede, alene paa Grund af deres numeriske Styrke, uden Hensyn til hvor stort et Bidrag de yde, en saadan Indflydelse paa Valgene, at de, under alle Omstændigheder, kunne indsætte Flertallet. Under Forhold, hvor der ingen alvorlig Meningsforskjel er mellem de høist og de lavest Bestedede, er det ikke af saa særlig stor Betydning, hvem der kan besætte de fleste Pladser i Raadet; men under Forhold, hvor bestemt Uenighed maatte være tilstede, enten om Styrelsen i det Hele, eller om enkelte vigtige Beslutninger, tilveiebringes den sande Eghed kun derved, at hver af Parterne kunne skaffe sig repræsenterede i lige Tal, forsaavidt det er muligt. Og naar Spørgsmaalet derefter bliver, hvem der bør have Ret til at vælge det ene Medlem, som gjør Udslaget imellem den større og mindre Halvdel, synes det simpel Billighed, at Retten tillægges den Part, som yder den langt overveieende Del af Kommuneafgifterne.

Hvad nu Amtsraadsvalgene angaar, da bygger Forslaget dem jo paa samme Princip som Sogneraadsvalgene, nemlig, at de Mindstbestedede skulde kunne besætte de fleste Pladser. Fra vort Synspunkt maa vi finde det i høj Grad urigtigt, at Amtsraad, hvis Flertal kunde komme til at bestaa af Folk, der svarede lidet eller intet Bidrag til Amtsrepartitionsfonden, kunde komme til at raade over Amternes Pengevæsen.

Medens det beslægtede Forslag, der blev vedtaget af Folkethinget ifjor, indrømmede de Høistbestedede Indflydelse paa Valgene igjennem Forholdstalsvalgmaaden, har man i Forslaget iaar ment at burde give dem denne Indrømmelse ved at indføre en Valgbarheds-census for Valgene af de mindre Halvdele af Sogneraadene og Amtsraadene. Afset fra, at denne Valgmaade er aldeles betydningsløs til at værne om de Interesser, der efter vor Formenting ogsaa bør værnes om ved Valg af Medlemmer til Sogneraadene og Amtsraadene,

ville vi ikke kunne gaa ind herpaa, fordi vi ikke ville være med til at indføre denne uheldige Valgmaade — der binder Valget til visse bestemte Personer og ikke tillader at drage Dydigheden frem, hvor den findes — ved vore kommunale Valg, hvor den aldrig før har været brugt.

Endssjøndt vi saaledes ikke have kunnet gaa ind paa de Forandringer i Valgene til Sogneraadene og Amtsraadene, der foreslaas i Forslaget og tiltrædes af Flertallet, fordi de ere af en saa gennemgribende Natur, at de aldeles forrykke de bestaaende Forhold, ere vi dog ikke utilbøielige til at foretage Forandringer i den bestaaende Valgmaade for Landdistrikternes Bedkommende med Undtagelse af Bornholm, hvor Forholdet er af en saa eendommelig Natur, at vi ikke have ment at burde besætte os dermed. For Landets øvrige Sognekommuner have vi troet at burde tilraade den Forandring, at den Femtedel af de høistbestedede Vælgere, der nu vælge den større Halvdel af Sogneraadet, forandres til to Femtedele, og at de to Vælgerklasser vælge hver for sig, hveranden Gang, saa de Høistbestedede udelukkes fra det Valg, hvorved den mindre Del af Sogneraadet vælges. Vi formene ligeledes at burde tilraade at forøge Antallet af de umiddelbare Valgberettigede, der nu vælge den mindre Del af Amtsraadet, til det dobbelte. Disse af os foreslaede Forandringer ere ikke ubetydelige, og vi formene, at de Indrømmelser, vi igjennem dem have gjort til Flertallets Tanke, ikke ere saa ganske smaa. Ved den foreslaede Forandring i Valgene til Sogneraadene vil et meget betydeligt Antal Husmænd komme ind i de Høistbestedes Klasse, og ved at fordoble Antallet af de umiddelbare Valgberettigede til Amtsraadet, ville ikke saa af den almindelige Gaardmands-klasse komme med til at vælge den mindre Del af Amtsraadet; endvidere vil der, ved at vi foreslaa at dele Vælgerne til Sogneraadet i to Klasser, opnaas en fuldstændig Eghed i Valgmaaderne til Sogneraadene og Amtsraadene, idet Valgene til begge Raad foreslaas foretagne vekselvis af de to Vælgerklasser og det ikke tilstedes den ene Vælgerklasse i